

Styrelsen och verkställande direktören för

Eskilstuna Energi och Miljö AB

Org nr 556458-1907

får härmed avge

Särredovisning VA-verksamhet

för räkenskapsåret 1 januari - 31 december 2023

<u>Innehåll:</u>	<u>sida</u>
Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	4
Balansräkning	5
Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer	7
Underskrifter	12

Eskilstuna Energi och Miljö AB

Org nr 556458-1907

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Affärsområde Vatten och avlopp inom moderbolaget Eskilstuna Energi och Miljö AB, ansvarar för vatten- och avloppsförsörjningen till c:a 98 500 av Eskilstuna kommuns drygt 100 000 invånare samt till det privata näringslivet, vård, skola, omsorg och övriga verksamheter i samhället. Verksamheten består i att producera och distribuera dricksvatten och att, på ett miljövänligt sätt, avleda och rena avloppsvatten samt att processa och förädla restprodukterna.

Ägarförhållanden

Eskilstuna Energi och Miljö AB är ett helägt dotterföretag till Eskilstuna Kommunföretag AB, org nr 556531-7293.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret**Intäkter**

Ökade intäkter (+28 Mkr) jämfört med förra året förklaras främst med ökade bruksavgifter pga taxehöjning på +15 % i kombination med nyanslutningar samt erhållet el-stöd på 3,3 Mkr från staten.

Kostnader

Ökade kostnader för bland annat el och råvaror samt en ökad allmän inflation och räntenivå, innebar en väsentlig påverkan på VA-verksamhetens driftkostnader under året. Till detta kommer ökade kostnader för självrisker och regresser kopplat till översvämningar som uppstod vid kraftiga regn i juli och augusti. Totalt ökade kostnaderna med 26 Mkr jämfört med förra året.

Under året har inga händelser behövt hanteras enligt krishanteringsplanen.

Ett förändrat säkerhetsläge och resultatet efter genomförd säkerhetsanalys, medför att behovet av fortsatta aktiviteter kopplade till fysiskt och digitalt skydd för verksamheten är stor.

Utökningen av omfattningen i NIS2-direktivet genererar fler aktiviteter inom VA då även anläggningar inom avloppsrening kommer att ingå. NIS2-direktivet börjar gälla i oktober 2024.

Säkerhetsläget har även lett till en ökad risk för minskad försörjning av kemikalier till vatten- och avloppsrening. Detta gäller framförallt kloridbaserade fällningskemikalier. Med anledning av detta har VA tagit fram en mitigeringsplan för att kunna bibehålla långsiktighet i verksamheten.

Ökade kostnader för bland annat el och råvaror samt en ökad allmän inflation och räntenivå, innebar en väsentlig påverkan på VA-verksamhetens driftkostnader under året.

Upprustningsbehov, kapacitetsökning och nya krav, t ex krav i nytt tillstånd och skärpta utsläppskrav för avloppsreningsverken, medför behov av ny- och reinvesteringar. Under 2022 genomfördes fullskaletest med kolkälla, vilket gav goda resultat. Med anledning av det har en permanent lösning för kolkälla byggts under 2023 på Ekeby avloppsreningsverk. Utöver detta planeras det för fortsatta investeringar av processer med syfte att både förbättra utsläppsnivåer och höja kapaciteten med bl a ny biologisk rening. Arbetena förvänta pågå i två etapper till 2030.

Volymen vatten som processats på Ekeby har varit extremt stor jämfört med tidigare år (+ 30% jämfört med 2022) berorende på s k ovidkommande vatten pga kraftigt regnande under juli och augusti.

Drickvattenproduktionen har varit ansträngd under året dels pga hög produktionsnivå kopplad till lång torrperiod, dels lägre produktionsnivå som delvis kan förklaras av minskat behov av bevattning med anledning av ökad nederbörd.

Arbetet på ledningsnätet har dominerats av förnyelse, exploateringar samt genomförande av åtgärder

Eskilstuna Energi och Miljö AB

Org nr 556458-1907

kopplade till tillskottsvatten och bräddstrategi. Antalet läckor ligger på samma nivå som 2022. Distributionsnätet har fokuserat på att genomföra spolning av strategiskt viktiga och stora spilledningar för att få bort sediment och öka tillgänglig kapacitet. Under juli och augusti kom flera omfattande skyfall som medförde flertal källaröversvämningar. Detta har i sin tur lett till omfattande utredningsinsatser kopplat till försäkringsärenden och regresser.

VA-organisationen har i samarbete med Eskilstuna kommun inlett arbete med att upprätta en vattentjänstplan utifrån förändringar i *Lagen om allmänna vattentjänster*. Arbetet leds av Eskilstuna kommun.

Under året har två större investeringsprojekt startats med den nya samarbetsformen *Partnering*. Berörda investeringar är Förnyelse av pumpstation S1/Rinmansgatan samt Nytt beredningssteg på Hyndevad vattenverk.

Investeringar på 262 Mkr (171) upparbetades under året. Investeringarna omfattade främst förnyelse av befintligt ledningsnät och pumpstationer, utbyggnad av Ekeby reningsverk. Dessutom har planering av nybyggnation av beredningssteg samt kompletterande beredning utförts på Hyndevad vattenverk. Utöver det genomfördes utbyggnad av VA-anläggning i flera exploateringar samt omvandlingsområdena Hyndevad (83 Mkr), Grundby Kullersta sand (29 Mkr) och Näshulta Österby. En stor reinvestering av römnätet genomfördes i Vilsta (25 Mkr).

Under året har en rättelse av fel gjorts avseende VA-verksamheten varpå föregående års ingående balanser justerats. Se not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper under rubriken Rättelser av fel.

Förväntad framtida utveckling

VA har tagit fram en strategisk plan för utveckling av VA-anläggningar för perioden 2020 - 2035. Uppgradering och förnyelse av VA-verken samt ledningsnätet kommer att vara i fokus under flera år framöver. Prioriterade uppgifter är att förstärka och uppgradera befintliga VA-anläggningar så att de klarar dagens och framtidens behov vad gäller kapacitet och kvalitet samt VA-utbyggnad i nya områden och exploateringar.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Fr o m 2024-01-01 höjs anläggningsavgifterna med 10% och bruksavgifterna är oförändrade.

Eskilstuna Energi och Miljö AB

Org nr 556458-1907

Resultaträkning

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2023</i>	<i>2022</i>
Nettoomsättning	2, 3	233 075	208 580
Övriga rörelseintäkter		<u>3 682</u>	<u>281</u>
		236 757	208 861
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Råvaror och förnödenheter		-428	-200
Övriga externa kostnader		-153 388	-140 995
Personalkostnader		–	-5
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-61 554	-55 084
Övriga rörelsekostnader		<u>-15</u>	<u>–</u>
Rörelseresultat		<u>21 372</u>	<u>12 577</u>
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Räntekostnader och liknande resultatposter		<u>-21 372</u>	<u>-14 352</u>
Resultat efter finansiella poster		–	-1 775
<i>Bokslutsdispositioner</i>			
Bokslutsdispositioner, övriga		<u>–</u>	<u>1 775</u>
Resultat före skatt		–	–
Skatt på årets resultat		<u>-9</u>	<u>-3 107</u>
Årets resultat		<u>-9</u>	<u>-3 107</u>

Eskilstuna Energi och Miljö AB

Org nr 556458-1907

Balansräkning

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2023-12-31</i>	<i>2022-12-31</i>
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Ledningsrätter	4	2 010	1 798
Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar	4	–	–
		<u>2 010</u>	<u>1 798</u>
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	5	152 005	125 186
Maskiner och andra tekniska anläggningar	6	1 373 524	1 210 370
Inventarier, verktyg och installationer	7	22 015	23 253
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	8	340 518	328 878
		<u>1 888 062</u>	<u>1 687 687</u>
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga fordringar	9	820	1 034
		<u>820</u>	<u>1 034</u>
Summa anläggningstillgångar		1 890 892	1 690 519
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		20 654	14 175
Fordringar hos koncernföretag		6 353	4 943
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		17 353	15 408
		<u>44 360</u>	<u>34 526</u>
Kassa och bank			
Kassa och bank		–	6
		<u>–</u>	<u>6</u>
Summa omsättningstillgångar		44 360	34 532
SUMMA TILLGÅNGAR		1 935 252	1 725 051

Eskilstuna Energi och Miljö AB

Org nr 556458-1907

Balansräkning

<i>Belopp i tkr</i>	<i>Not</i>	<i>2023-12-31</i>	<i>2022-12-31</i>
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		2 860	5 967
Årets resultat		-9	-3 107
		<u>2 851</u>	<u>2 860</u>
		2 851	2 860
<i>Obeskattade reserver</i>			
Övriga obeskattade reserver		<u>-</u>	<u>-</u>
		-	-
<i>Avsättningar</i>			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser enligt tryggandelagen			
		-	24
Uppskjuten skatteskuld		<u>563</u>	<u>434</u>
		563	458
<i>Långfristiga skulder</i>			
	10		
Skulder till Eskilstuna kommun		1 143 838	979 298
Övriga skulder	11, 12	<u>408 290</u>	<u>407 007</u>
		1 552 128	1 386 305
<i>Kortfristiga skulder</i>			
	10		
Leverantörsskulder		3 710	1 476
Skulder till Eskilstuna kommun		194 441	292 534
Skulder till koncernföretag		-	-
Övriga skulder	11, 12	181 559	41 418
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		<u>-</u>	<u>-</u>
		379 710	335 428
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		<u>1 935 252</u>	<u>1 725 051</u>

Eskilstuna Energi och Miljö AB

Org nr 556458-1907

Noter*Belopp i tkr om inget annat anges***Not 1 Redovisningsprinciper**

VA-bokslutet har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med tidigare år.

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges

Rättelse av fel

Under året 2023 genomförde Kommunrevisionen en revision av VA-verksamhetens särredovisning. Granskningsrapporten från KPMG kom fram till att det inte var god redovisningssed att ha eget kapital i form av obeskattade reserver i VA:s särredovisning. Bolaget granskade räkenskapsmaterial för åren 2002-2014 och kom fram till att de obeskattade reserverna delvis uppstått genom att anslutningsavgifter inte periodiserats fram till år 2010. Totalt borde 119,4 Mkr av erhållna anslutningsavgifter mellan åren 2002-2010 ha periodiserats. Det återstående värdet av anslutningsavgifterna om de hade periodiserats beräknades till 78,7 Mkr per 2023-12-31. Resterande belopp 108,7 Mkr bedömdes vara en skuld till VA-kollektivet, som ska återföras till VA-kollektivet genom lägre avgiftshöjningar under åren 2024-2027. Ingående balanser för föregående räkenskapsår har rättats med belopp enligt nedan.

Påverkan resultaträkning

Bokslutsdispositioner	-33 838
Årets resultat 2022	-33 838

Påverkan balansräkning

Årets resultat	-33 838
Obeskattade reserver	-153 602
Övriga långfristiga skulder	187 440

Rättelsen har även förtydligats i not 11 Periodiserade anläggningsavgifter för VA-verksamheten samt not 12 Skuld för överskott i VA-verksamheten.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter som uppfyller tillgångskriteriet räknas in i tillgångens redovisade värde. Utgifter för löpande underhåll och reparationer redovisas som kostnader när de uppkommer.

För vissa av de materiella anläggningstillgångarna har skillnaden i förbrukningen av betydande komponenter bedömts vara väsentlig. Dessa tillgångar har därför delats upp i komponenter vilka skrivs av separat.

Eskilstuna Energi och Miljö AB

Org nr 556458-1907

Avskrivningar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod eftersom det återspeglar den förväntade förbrukningen av tillgångens framtida ekonomiska fördelar. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Bolagets mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

	<i>Nyttjandeperiod</i>
Byggnader	20-50 år
Markanläggningar	20 år
Vatten- och avloppsnät	50 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	5-50 år
Inventarier, verktyg och installationer	3-15 år

Fordringar

Kundfordringar och övriga fordringar som utgör omsättningstillgångar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta.

Fördelning av gemensamma kostnader

Kostnader gemensamma med andra affärsområden eller bolag inom koncernen har fördelats i sin helhet med den fördelningsnyckel som bedöms mest relevant för den aktuella kostnaden. Kostnader inom VA som bedöms komma båda bolagen till nytta, fördelas generellt utifrån fördelningsnyckeln 75% till EEM och 25% till SEVAB. Fördelningen baseras på respektive bolags ägarandel i driftbolaget Eskilstuna Strängnäs Energi och Miljö AB.

Intäkter

Det inflöde av ekonomiska fördelar som företaget erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för rabatter.

Anslutningsavgifter i VA-verksamhet

Från och med 2011 periodiseras anslutningsavgifterna för VA-verksamheten i enlighet med den utvecklade praxisen hos VA-branschen. Periodiseringen sker enligt följande: År 1: 10 % för administrationskostnader och 1/50 av resterande 90 %.

Totalt intäktsförs 11,8 % år 1. År 2-50 intäktsförs 1,8 % årligen.

Överskott i VA-verksamhet

Affärsområde VA redovisar för räkenskapsåret 2023 ett överskott om 4,9 Mkr.

VA-verksamheten regleras i Vattentjänstlagen och enligt den så är kommunallagens regler om självkostnadsprincipen styrande. Detta innebär att om va-huvudmannen beslutat om en förhöjd taxa ska överskottet användas för att täcka eventuellt underskott i verksamheten under de tre därpå följande åren. Därefter uppkommer en återbetalningskyldighet till kunderna.

Fr o m bokslutet 2015 behandlas överskottet som skuld till kund (VA-kollektivet)

Tidigare års överskott reglerades i sin helhet 2022 genom att VA-verksamheten gick med underskott. Under 2023 har ett nytt överskott på 4,9 Mkr uppstått varpå det skuldförts. Reserveringen har i resultaträkningen redovisats som en minskning av nettoomsättningen.

Eskilstuna Energi och Miljö AB

Org nr 556458-1907

Not 2 Intäkt från anläggningsavgifter för VA-verksamheten

	2023	2022
Årets fakturerade anläggningsavgifter	25 360	55 384
Årets periodiserade anläggningsavgifter	<u>-17 325</u>	<u>-44 803</u>
	8 035	10 581
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
<i>Nettoomsättning per rörelsegren</i>		
Vatten och avloppstjänster	221 572	188 315
Anläggningsavgifter	25 360	55 384
- varav periodiserade anläggningsavgifter	-17 325	-44 803
Förändring skuld för överskott VA	-4 921	3 081
Övriga intäkter	<u>8 389</u>	<u>6 603</u>
	233 075	208 580

Not 4 Ledningsrätter

	2023-12-31	2022-12-31
Vid årets början	1 835	888
Nyanskaffningar	<u>251</u>	<u>947</u>
Redovisat värde vid årets slut	2 086	1 835
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
Vid årets början	-37	-9
Årets avskrivning	<u>-39</u>	<u>-28</u>
Vid årets slut	-76	-37
Redovisat värde vid årets slut	2 010	1 798

Not 5 Byggnader och mark

	2023-12-31	2022-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	164 940	161 740
Omklassificeringar	<u>30 484</u>	<u>3 200</u>
Vid årets slut	195 424	164 940
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
Vid årets början	-39 754	-36 739
Årets avskrivning	<u>-3 665</u>	<u>-3 015</u>
Vid årets slut	-43 419	-39 754
Redovisat värde vid årets slut	152 005	125 186

Eskilstuna Energi och Miljö AB

Org nr 556458-1907

Not 6	Maskiner och andra tekniska anläggningar	2023-12-31	2022-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>			
	Vid årets början	1 898 886	1 740 423
	Nyanskaffningar	49 076	27 424
	Avyttringar och utrangeringar	-334	–
	Omklassificeringar	170 031	131 039
	Vid årets slut	<u>2 117 659</u>	<u>1 898 886</u>
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>			
	Vid årets början	-688 516	-638 518
	Återförda avskrivningar på avyttringar och utrangeringar	318	–
	Årets avskrivning	-55 937	-49 998
	Vid årets slut	<u>-744 135</u>	<u>-688 516</u>
	Redovisat värde vid årets slut	1 373 524	1 210 370
Not 7	Inventarier, verktyg och installationer	2023-12-31	2022-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>			
	Vid årets början	37 131	29 333
	Nyanskaffningar	-354	6 175
	Omklassificeringar	1 029	1 623
	Vid årets slut	<u>37 806</u>	<u>37 131</u>
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>			
	Vid årets början	-13 878	-11 835
	Årets avskrivning på anskaffningsvärden	-1 913	-2 043
	Vid årets slut	<u>-15 791</u>	<u>-13 878</u>
	Vid årets slut	<u>–</u>	<u>–</u>
	Redovisat värde vid årets slut	22 015	23 253
Not 8	Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	2023-12-31	2022-12-31
	Vid årets början	328 878	327 969
	Omklassificeringar	-201 544	-135 862
	Investeringar	213 589	136 771
	Under året genomförda omfördelningar till kostnader	-405	–
	Redovisat värde vid årets slut	340 518	328 878

Eskilstuna Energi och Miljö AB

Org nr 556458-1907

Not 9	Andra långfristiga fordringar	2023-12-31	2022-12-31
	Investeringsmoms	820	1 034
	Redovisat värde vid årets slut	820	1 034
Not 10	Upplåning - räntebärande skulder	2023-12-31	2022-12-31
	<i>Långfristiga skulder</i>		
	Skulder till Eskilstuna kommun	1 143 838	979 298
		<u>1 143 838</u>	<u>979 298</u>
	<i>Kortfristiga skulder</i>		
	Checkräkningskredit hos Eskilstuna kommun internbank	33 549	8 674
	Skulder till Eskilstuna kommun	163 809	286 624
		<u>197 358</u>	<u>295 298</u>
	Summa räntebärande skulder	1 341 196	1 274 596
Not 11	Periodiserade anläggningavgifter för VA-verksamheten	2023-12-31	2022-12-31
	Ingående skuld	303 319	179 807
	Effekt av rättelse av fel	–	78 709
	Årets fakturerade anläggningsavgifter	25 360	55 384
	Årets intäkt från anläggningsavgifter	-8 036	-10 581
		<u>320 643</u>	<u>303 319</u>
	Långfristig del	315 144	298 276
	Kortfristig del	5 499	5 043
Not 12	Skuld för överskott i VA-verksamheten	2023-12-31	2022-12-31
	Ingående skuld	108 731	3 081
	<i>Förändring avseende överskott för</i>		
	Effekt av rättelse av fel	–	108 731
	Räkenskapsår 2022	–	-3 081
	Räkenskapsår 2023	4 921	–
		<u>113 652</u>	<u>108 731</u>
	Långfristig del	93 146	108 731
	Kortfristig del	20 506	–

Eskilstuna Energi och Miljö AB

Org nr 556458-1907

Eskilstuna 2024-06-11

Åsa Kullgren
Ordförande

Fredrik Anderson

Kjell Dahlén

Hassan Eftekhari

Fredrik Elf

Kaj Madsen

Erik Unnerdal

Seppo Vuolteenaho

Kjell Andersson
Verkställande direktör

Susann Eriksson
Auktoriserad revisor

